

ดัชนีเศรษฐกิจ/ภาวะเศรษฐกิจสำคัญ และความคืบหน้า Brexit

- นาย Mario Draghi ประธานธนาคารกลางยุโรป (ECB) เรียกร้องให้ยุโรปมีนโยบายการคลังของภูมิภาค ในงานอำลาตำแหน่งของนาย Mario Draghi เขาได้แสดงความเห็นว่า นโยบายอัตราดอกเบี้ยในระดับต่ำของธนาคารกลางนั้น มีประสิทธิภาพลดลง และไม่ได้ช่วยให้สถานการณ์ในตลาดเงิน ผ่อนคลายได้เท่ากับในอดีตที่ผ่านมา โดยธนาคารกลางจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากนโยบายด้านอื่นๆ หากต้องการให้นโยบายการเงินยังคงมีประสิทธิภาพเช่นเดิมและเข้าถึงเป้าหมายได้โดยเร็ว รวมถึงมีผลข้างเคียงเชิงลบน้อยที่สุด ทั้งนี้ นาย Draghi ได้ยกตัวอย่างว่า สหรัฐฯ ที่สามารถก้าวข้ามผ่านวิกฤติต่างๆ ได้เร็วกว่ายุโรป โดยส่วนหนึ่งเป็นเพราะมีมาตรการทางการคลังและตลาดทุนที่รวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เขาเสริมว่า ยุโรปต้องการนโยบายการคลังแบบรวมศูนย์ (Euro-area fiscal capacity) ที่มีขนาดใหญ่เพียงพอจะสามารถดูแลเสถียรภาพด้านการเงินของภูมิภาคได้ โดยที่ผ่านมายุโรปพยายามจะจัดตั้งงบประมาณด้านคลังสำหรับภูมิภาค แต่ยังไม่สามารถเกิดขึ้นได้จริง เนื่องจากประเทศที่มีความสามารถเพียงพอ อาทิ เยอรมนี ต่างปฏิเสธที่จะจ่ายเงินสมทบเพิ่ม เพราะเกรงว่าจะมีการนำเงินกองกลางไปใช้จ่ายในทางที่ไม่จำเป็น

ผู้ร่วมงานดังกล่าวประกอบไปด้วยกลุ่มผู้นำประเทศสมาชิกยุโรป อาทิ นาง Angela Merkel นายกรัฐมนตรีเยอรมนี นาย Emmanuel Macron ประธานาธิบดีฝรั่งเศส และ นาย Sergio Mattarella ประธานาธิบดีอิตาลี รวมถึงนาง Christine Lagarde ว่าที่ประธาน ECB คนใหม่ โดยนาง Lagarde สัญญาว่าจะรักษาความต่อเนื่องของนโยบายการเงิน แต่อาจถึงเวลาที่จะต้องพิจารณาถึงกลยุทธ์ของ ECB เนื่องจากรูปแบบความสัมพันธ์ต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงไป และการตอบสนองของนโยบายการเงินที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในอดีตอาจไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันอีกต่อไป ซึ่ง ECB จำเป็นต้องทำการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เข้าใจถึงปัญหาและหาทางแก้ไข รวมถึงเสนอแนวทางใหม่ๆ ในการจัดการ

- The National Institute of Economic and Social Research (NIESR) สหราชอาณาจักรประเมินว่า ข้อตกลง Brexit ฉบับใหม่ของ นาย Boris Johnson นายกรัฐมนตรีสหราชอาณาจักร อาจส่งผลกระทบต่อมูลค่าของเศรษฐกิจสหราชอาณาจักรลดลงกว่า 70 พันล้านปอนด์สเตอร์ลิง ภายในปี 2572 เมื่อเทียบกับการยังคงเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปต่อไป หรือหมายถึงการมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ที่ลดต่ำลงประมาณร้อยละ 3.5 ภายในระยะเวลา 10 ปีข้างหน้า ซึ่งถือว่าต่ำกว่าข้อตกลงเดิมของ นาง Theresa May อดีตนายกรัฐมนตรี ที่คาดว่าจะส่งผลให้ GDP ของสหราชอาณาจักรลดลงร้อยละ 3 ภายในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ทั้งนี้ NIESR ประเมินว่า แม้การยอมรับข้อตกลง Brexit ฉบับใหม่ของ นาย Johnson จะช่วยลดความเสี่ยงของสถานการณ์ no-deal Brexit แต่ก็เป็นการทำลายความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับสหภาพยุโรปไปด้วยเช่นกัน เพราะกำแพงภาษีและกฎเกณฑ์ที่เพิ่มมากขึ้นจะเป็นอุปสรรคต่อการค้าขายสินค้าและบริการระหว่างกัน ขณะที่ นาย Mark Carney ผู้ว่าการธนาคารกลางอังกฤษ (BoE) ประเมินว่า การที่ทั้งสองฝ่ายสามารถตกลงกันได้เป็น “Net economic positive” เนื่องจากความเสี่ยงของสถานการณ์ no-deal Brexit หดหายไป ส่วนเศรษฐกิจสหราชอาณาจักรในอนาคตนั้น ยังคงขึ้นอยู่กับรูปแบบ

ความสัมพันธ์ใหม่ที่จะเกิดขึ้นระหว่าง 2 ภูมิภาค

ตัวเลขประมาณการดังกล่าว เป็นข้อมูลคาดการณ์ชุดแรกจากหน่วยงานอิสระ ที่มีต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ภายใต้ข้อตกลงฉบับใหม่ของ นาย Johnson ซึ่งทางด้านกระทรวงการคลังสหราชอาณาจักรได้แสดงความเห็นว่า ตัวเลขประมาณการของ NIESR นั้น ต่ำกว่าตัวเลขของรัฐบาล เนื่องจากรัฐบาลมีความตั้งใจที่จะเจรจาให้ข้อตกลงทางการค้าในอนาคตที่ดีหรือ ‘more ambitious’ กว่าสมมติฐานที่ NIESR ใช้

- คณะกรรมการยุโรป (European Commission) ชุดใหม่มีแผนจะดำเนินนโยบายการค้าในเชิงรุกมากขึ้น โดยจะนำร่างกฎหมายเกี่ยวกับ “International Procurement Instrument” ที่เคยร่างไว้เมื่อปี 2559 เพื่อรับมือกับการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศกลับมาพิจารณาอีกครั้ง หลังจากที่ยุโรปได้ดำเนินการต่อต้านจากรัฐบาลของประเทศในแถบยุโรปตอนเหนือ เนื่องจากเห็นว่า เป็นร่างกฎหมายที่ส่งเสริมความไม่เป็นธรรมทางการค้า เพราะกำหนดให้มีการตรวจสอบความเป็นธรรมทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปกับประเทศคู่ค้า และหากพบว่าประเทศคู่ค้าใช้มาตรการที่ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมในการแข่งขันทางการค้ากับประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป คณะกรรมการฯ มีอำนาจที่จะเข้าไปเจรจาเพื่อขอให้ประเทศคู่ค้าปรับเปลี่ยนไปสู่มาตรการที่ก่อให้เกิดความเป็นธรรมทางการค้ามากขึ้น แต่หากไม่เห็นผลคณะกรรมการฯ มีอำนาจพิจารณาปรับราคาสินค้านำเข้าจากประเทศคู่ค้า เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของบริษัทในสหภาพยุโรปได้ นอกจากนี้คณะกรรมการฯ มีแผนจะปกป้องบริษัทในอุตสาหกรรมดิจิทัลของสหภาพยุโรปจากการแข่งขันกับบริษัทจีนและสหรัฐฯ มากขึ้น โดยอาจออกกฎหมายห้ามไม่ให้บริษัทต่างประเทศเข้ามาดำเนินธุรกิจในธุรกิจยุทธศาสตร์บางสาขา รวมถึงจัดสรรงบประมาณสนับสนุน Tech initiatives ในสหภาพยุโรป และแก้ไขกฎหมายต่อต้านการกีดกันทางการค้า (Antitrust law)
- การสรรหาและประกาศตัวบุคคลที่จะขึ้นดำรงตำแหน่งผู้ว่าการธนาคารกลางอังกฤษ (BoE) คนใหม่ ต่อจาก นาย Mark Carney อาจจำเป็นต้องเลื่อนออกไปจนถึงช่วงหลังการเลือกตั้งในวันที่ 12 ธ.ค.2562 เนื่องจากตามกำหนดการแล้วสหราชอาณาจักรจะมีการยุบสภาในวันที่ 6 พ.ย. นี้ ซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถดำเนินการสรรหาได้ทันในช่วงนี้ อีกทั้งรัฐบาลรักษาการจะไม่มีมติเห็นชอบใดๆ ที่เกี่ยวข้องกันนโยบายที่สำคัญก่อนการเลือกตั้ง
- กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ในสหราชอาณาจักรยังคงประสบกับสถานะซบเซาและไม่มีแนวโน้มที่จะปรับตัวดีขึ้น ส่งผลให้การผลิตรถยนต์ยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยปริมาณการผลิตรถยนต์ในสหราชอาณาจักรลดลงร้อยละ 3.8 ในเดือนก.ย. 2562 จากผลของความไม่แน่นอนทางการเมือง และอุปสงค์ภายนอกประเทศที่อ่อนแอลง โดย The Society of Motor Manufacturers and Traders (SMMT) รายงานว่า ความกังวลต่อโอกาสที่จะเกิดสถานการณ์ no-deal Brexit ได้ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ภายในประเทศ ขณะที่การส่งออกก็ซบเซาลง โดยหดตัวลงกว่าร้อยละ 3.4 SMMT ระบุว่า ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ Brexit ได้ส่งผลกระทบต่อตลาดรถยนต์เพิ่มเติมจากต่างประเทศ พร้อมทั้งสร้างต้นทุนเพิ่มเติมให้กับกลุ่มธุรกิจเป็นจำนวนกว่าร้อยละล้านปอนด์สเตอร์ลิง ทั้งนี้ ผู้ประกอบการควรนำเงินส่วนนี้ไปลงทุนต่อยอดทางด้านเทคโนโลยี เนื่องจากการแข่งขันในตลาดโลกและความท้าทายทางด้านเทคโนโลยีนั้นปรับสูงขึ้น อีกทั้งผู้ผลิตรถยนต์ควรเตรียมตัวเพื่อรับมือกับความตึงเครียดทางการค้าที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นด้วย

ความคืบหน้าของ Brexit

- วันที่ 28 ต.ค. กลุ่มผู้นำสหภาพยุโรปมีมติอนุมัติให้ขยายกำหนดการ Brexit ออกไปเป็นระยะเวลา 3 เดือน จนถึงวันที่ 31 ม.ค. 2563 ตามที่สหราชอาณาจักรร้องขอ ซึ่ง นาย Donald Tusk ประธานคณะมนตรียุโรป (European Council) ระบุว่า การขยายกำหนดการ Brexit ดังกล่าวเป็น "Flexextension" โดยสหราชอาณาจักรสามารถถอนตัวออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปก่อนวันที่ 31 ม.ค. 2563 ได้ในทันที หากข้อตกลง Brexit ได้รับการเห็นชอบจากรัฐสภาสหราชอาณาจักร
- วันที่ 28 ต.ค. สภาผู้แทนราษฎรอังกฤษ มีมติไม่เห็นชอบ ญัตติซึ่ง นาย Boris Johnson นายกรัฐมนตรีสหราชอาณาจักร ที่เสนอให้ ส.ส. อภิปรายและลงมติเพื่อจัดการเลือกตั้งทั่วไปขึ้นใหม่ในวันที่ 12 ธ.ค. 2562 โดยได้รับคะแนนสนับสนุนเพียง 299 ต่อ 70 เสียง (รัฐบาลต้องการเสียงสนับสนุนจำนวน 2 ใน 3 ของ ส.ส. ทั้งหมด หรือ 434 เสียง) โดยก่อนการลงมติ มีรายงานว่า พรรค Scottish National Party (SNP) และ Liberal Democrats (Lib Dems) 2 พรรคฝ่ายค้าน จะเสนอให้จัดการเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 9 ธ.ค. แทน เร็วกว่าที่รัฐบาลเสนอ เนื่องจากต้องการให้สภา ถูกยุบในวันที่ 1 พ.ย. (ก่อนวันเลือกตั้งอย่างน้อย 25 วันทำการ) ซึ่งจะส่งผลให้รัฐบาลไม่มีเวลาเพียงพอในการผ่าน Withdrawal Agreement Bill เนื่องจาก ทั้ง 2 พรรค มีเจตนา ไม่ต้องการให้มี Brexit
- วันที่ 29 ต.ค. ในที่สุด ร่างกฎหมายกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ (Short Bill) ของ นาย Boris Johnson นายกรัฐมนตรีสหราชอาณาจักรกำหนดที่จะมีขึ้นในวันที่ 12 ธ.ค. 2562 ได้รับการเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรด้วยคะแนนเสียง 438 ต่อ 20 เสียง
- วันที่ 30 ต.ค. ร่างกฎหมายกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ของ นาย Johnson ได้ถูกส่งต่อไปยังสภาสูงของสหราชอาณาจักร (House of Lords) เพื่อให้มีการอภิปรายและลงมติให้ร่างกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ทางกฎหมาย โดยหาก House of Lords เห็นชอบให้มีการจัดการเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 12 ธ.ค. จะมีการยุบสภา ในวันที่ 6 พ.ย. นี้ (อย่างน้อย 25 วันทำการก่อนการเลือกตั้งตามที่กำหนดไว้ใน Fixed-Term Parliament Act)

(ข้อมูลระหว่างวันที่ 28 ต.ค.- 1 พ.ย. 2562)

